

Jakkolwiek różnice pomiędzy poszczególnymi krajami są ogromne, jest wiele wspólnych zadań i działań, które można rekomendować. Wśród zadań najpilniejszych możnaby umieścić następujące:

1. Rozwój systemu gromadzenia i monitorowania danych, pozwalającego na ocenę trendów konsumpcji alkoholu i problemów z tym związanych oraz sukcesów i niepowodzeń polityki alkoholowej.

2. Współpraca ze wszystkimi sektorami społeczeństwa i szczeblami administracji państwowej, które mogą być partnerami w tworzeniu nowej polityki alkoholowej. Potrzebne są wielobranżowe komitety oraz inne formy współpracy.

3. Rozwijanie polityki kontroli nad alkoholem i prawodawstwa dostosowanych do powstającej gospodarki rynkowej. Najważniejszymi zadaniami jest kontrola handlu alkoholem i stworzenie efektywnego systemu podatkowego. Kompleksowe i spójne prawodawstwo będzie również wkrótce potrzebne.

4. Uaktywnienie sektora opieki zdrowotnej i społeczności lokalnych, zakładów pracy, szkół i władz lokalnych w zakresie zapobiegania problemom alkoholowym, formułowanie lokalnych polityk alkoholowych i udzielania pomocy ludziom z problemem alkoholowym.

5. Budowanie instytucji ogólnokrajowych, programów szkoleniowych i badań naukowych w celu wzmocnienia i rozwijania działań na rzecz kontroli nad alkoholem w różnych sektorach i na różnych szczeblach społeczeństwa.

Juhani Letho, Jacek Moskalewicz

Alcohol policy during extensive socioeconomic change. WHO-EURO, 1994

Summary

The objectives of the WHO European Alcohol Action Plan include the evaluation and exchange of experiences gained through changes in national alcohol policies. Support for developing alcohol policies in the countries of central and eastern Europe is a particular priority. A workshop to evaluate recent developments in alcohol policy in central and eastern Europe was organized in collaboration with the WHO Regional Office for Europe by the WHO Collaborating Centre, the Institute of Psychiatry and Neurology, Warsaw, 4-5 June, in Krakow. The participants of the working group presented data and evaluation on 11 countries. Data on alcohol consumption and alcohol-related problems was collected from the WHO data-

bases. There is an upward trend in alcohol consumption and related problems in most countries of central and eastern Europe. If effective new policies are not developed soon, consumption and problems will still increase significantly. Among the most urgent needs are the development of data and monitoring systems, cooperation between different sectors of society and administration to develop a basic control of the alcohol market, activating the health sector, communities, workplaces schools and municipalities to alcohol action and building national institutions, training programmes and research to support alcohol action.

Key words: alcoholism - prevent/control, alcohol drinking - adverse effects, health policy, socioeconomic factors, CCEE, NIS.

Piśmiennictwo

1. Produktschap voor gestilleerde Dranken: World Drink Trends 1992. Henley-on-Thames 1992.
2. Alcohol Policies: Perspectives from the USSR and Some Other Countries. WHO Regional Office for Europe, Copenhagen 1990.
3. van Iwaarden, M.: An Economist in Alcohol Policy Country. British Journal of Addiction 84, 1205-16, 1989.
4. Skog, O-J.: The risk function for liver cirrhosis from lifetime alcohol consumption. Journal of Studies on Alcohol 45, 199-208, 1985.
5. Partanen, J.: Failures in alcohol policy: lessons from Russia, Kenya, Truk and history. Addiction 88 Supplement 129-34, 1993.
6. Wald, I. & Jaroszewski, Z.: Alcohol consumption and alcohol psychoses in Poland. Journal of Studies on Alcohol 44, 1983.
7. Mäkelä, K. & al.: Alcohol, Society, and the State 1. Addiction Research Foundation, Toronto 1981.
8. Moskalewicz, J.: Alcohol as an economic issue: recent Polish experience. Contemporary Drug Problems, Fall 1991.
9. Bruun, K. & al.: Alcohol Control Policies in Public Health Perspective. Finnish Foundation for Alcohol Studies, Helsinki 1975.
10. Olsson, O.: Priset och inkomstens betydelse för alkoholbruk, missbruk och skador. CAN, Stockholm 1991.
11. Lehto, J.: Approaches to alcohol control policy. WHO Regional Office for Europe (forthcoming 1994).